

PASAULINIS FENOMENAS

CARLOS RUIZ ZAFÓN

ANGELO ŽAIDIMAS

Mistinis psichologinis trileris
panardins į aistringosios
Barselonos paslaptis,
nematomas prašalaičio akims...

OBUOLYS

CARLOS RUIZ ZAFÓN

ANGELO ŽAIDIMAS

Romanas

Iš ispanų kalbos vertė
PRANAS BIELIAUSKA

OBULYS

PIRMAS VEIKSMAS

PRAKEIKTŲJŲ MIESTAS

Joks rašytojas niekada neužmirš tos akimirkos, kai pirmą kartą sutiko paimti kelis skatikus ar mainais už savo istoriją išklausti kelių pagiriamųjų žodžių. Jis niekada neužmirš pirmo karto, kai savo kraujyje pajuto tuštybės nuodus ir patikėjo: jei jau niekas nepastebėjo, kad jis neturi talento, vadinasi, jo išsvajotoji literatūra jį galėtų aprūpinti stogu virš galvos, lėkšte karšto maisto dienos pabaigoje ir galop suteiktų tai, ko jis labiausiai trokšta – galimybę išvysti savo pavardę apgailėtinaame popiergalyje, kuris, be abejo, tvirtų ilgiau nei jis. Rašytojas pasmerktas prisiminti šią akimirką, nes nuo tada jis žuvęs: jo siela jau įkainota.

Savo pirmą kartą patyriau vieną tolimą 1917 metų gruodį. Man buvo septyniolika, dirbau laikraštyje „Pramonės balsas“, vegetuojančiame į urvą panašiam pastate, kuriame kažkada buvo sieros rūgšties fabrikas. Iš jo sienų tebesismelkiantys gailūs garai ėdė baldus, drabužius, smegenis ir net batų padus. Dienraščio būstinė stūksojo už Pueblo Nuevo kapinių angelų ir kryžių miško; žiūrint iš tolo, jo siluetas susiliedavo su tolumoje stūksančių panteonų, o horizonto linija atrodė prismaigstyta daugybės kaminų ir fabrikų, dėl kurių virš Barselonos amžinai tvyrodamo raudona ir juoda prieblanda.

Tą vakarą, turėjusį pakeisti mano gyvenimo tėkmę, donas Basilijus Moragasas, laikraščio redaktoriaus pavaduotojas, jau visai baigiantis darbo dienai pasikvietė mane į redakcijos gale įsispraudusį kambarėlį, atstojančį jam ir kabinetą, ir rūkomąjį. Donas Basilijus buvo grėsmingos išvaizdos vyras nepaprastai vešliais ūsais, nekenčiantis banalybių ir pritariantis teorijai, kad nevaržomas prieveiksmių ir besaikis būdvardžių

vartojimas būdingas iškrypėliams ir žmonėms, sergantiems avitaminoze. Jeigu pamatydavo, kad kuris nors redaktorius pernelyg linkęs į prozos puošmenas, pasiūsdavo jį trims savaitėms rašyti nekrologų. Ir jeigu po tokio apsisvalymo žmogelis vėl „atkrisdavo“, donas Basilijus visam laikui išsiūsdavo jį į „Namų židinio“ skyrių. Mes visi jo bijojome, ir jis tai žinojo.

– Ar kvietėte mane, done Basilijau? – nedrąsiai paklausiau.

Redaktoriaus pavaduotojas vogčiomis dėbtelėjo į mane. Supratęs jo žvilgsnį kaip įsakymą, įžengiau į prakaitu ir tabaku dvokiantį kabinetą. Redaktoriaus pavaduotojas įnirtingai kažką taisė, tai yra amputavo tekstą, ir keikėsi, tarsi manęs nebūtų. Nežinojau, ką daryti, pamačiau į sieną atremtą kėdę ir, žengęs kelis žingsnius, atsisėdau.

– O kas jums leido sėstis? – niurgztelėjo donas Basilijus, nepakeldamas akių nuo teksto.

Greitai atsitiesiau ir sulaikiau kvapą. Redaktoriaus pavaduotojas atsiduso, numetė raudonąjį pieštuką, atsikolė į kėslą atkaltę ir ėmė mane apžiūrinėti tarsi niekam netinkamą rakandą.

– Girdėjau, rašote, Martinai.

Nurijau seilę, o kai prasižiojau, iš burnos išsiveržė tik juokingas cyp-telėjimas.

– Truputėlį... aš nežinau. Noriu pasakyti – taip, rašau...

– Tikiuosi, geriau, nei kalbat. Ir ką gi jūs rašote, jei galiu paklausti?

– Detektyvines istorijas. Noriu pasakyti...

– Gerai. Supratau.

Donas Basilijus metė į mane nenusakomą žvilgsnį. Turbūt nebūtų labiau apsidžiaugęs, jei būčiau pasakęs, kad iš šviežio karvašūdzio lipdau figūrėles prakartėlėms. Dar sykį atsiduso ir gūžtelėjo pečiais.

– Vidalis sako, kad jums visai neblogai sekasi. Net turite talentą. Teisybė, šiuose kraštuose nelabai yra su kuo varžytis. Bet kad jau Vidalis sako...

Pedras Vidalis buvo „Pramonės balso“ žvaigždė. Jo savaitinė įvykių kronika buvo vienintelė skiltis, dėl kurios vertėjo skaityti laikraštį, be to, buvo išleidęs tuziną romanų apie Ravalio kvartalo gangsterių nuotykius

aukštuomenės damų miegamuosiuose ir sulaukęs kuklaus populiarumo. Su nepriekaištingais šilkiniais kostiumais ir tvaskančiais itališkais mokašais Vidalis atrodė ir elgėsi kaip jaunas moterų numylėtinis iš dieninio kino seanso: visada kruopščiai sušukuoti šviesūs plaukai, lyg pieštuku nubrėžti ūsai ir lengvai bei dosniai dalijama šypsena – taip šypsosi žmogus, kuris patogiai jaučiasi ir savo kailyje, ir pasaulyje. Jis priklausė šeimai, kurios protėviai susikrovė turtus Amerikoje, o grįžę suleido dantis į didelį ir gardų miesto elektrifikavimo pyrago gabalą. Jo tėvas, klanų patriarchas, buvo vienas didžiausių laikraščio akcininkų, todėl donui Pedrui redakcija buvo savotiška žaidimų aikštelė, į kurią jis užsukdavo tik nuvaikyti nuobodulio, mat per visą savo gyvenimą dirbti jam nereikėjo nė dienos. Ir jis beveik nesuko galvos, kad laikraštis praranda savo pinigus taip pat, kaip Barselonos gatvėse ką tik pasirodę nauji automobiliai – alyvą: daugybę titulų turinti Vidalių dinastija Ensančės kvartale jau įnikusi kolekcionavo bankus ir žemės sklypus, dydžiu prilygstančius nedidelėms kunigaikštystėms.

Pedras Vidalis buvo pirmas žmogus, kuriam parodžiau savo kūrybos juodraščius, parašytus dar tais laikais, kai būdamas pienburnis dirbau redakcijoje – nešiojau kavą ir cigaretes. Jis visada man rasdavo laiko, perskaitydavo mano rašinius ir duodavo gerų patarimų. Ilgainiui paskyrė savo padėjėju ir leido spausdinti rašomąją mašinėlę jo tekstus. Vidalis man ir pasakė: jei norėčiau išbandyti savo likimą rusiškoje ruletėje, jis pasirengęs padėti ir nukreipti mano žingsnius teisingu keliu. Laikydamasis žodžio, dabar atidavė mane į dono Basilijaus, laikraščio cerberio, nagus.

– Vidalis sentimentalus ir tebetiki šiais visai ne ispaniškais mitais, tokiais kaip meritokratija arba idėja, kad reikia suteikti šansą tam, kuris jo vertas, o ne eiliniam favoritui. Aptekęs turtais, jis gali sau leisti tokias lyrines utopijas. Jeigu turėčiau bent šimtąją dalį pinigų, kurių jis turi per daug, nieko kito neveikčiau, tik rašyčiau sonetus, ir mano gerumo bei žavesio užburti paukščiai atskristų palesti man iš delno.

– Ponas Vidalis – didis žmogus! – karštai užginčijau.

– Ir ne tik. Jis šventasis, nes, nors atrodo kaip badmirys, jis ištisas savaites suka man smegenis, koks tas redakcijos jaunėlis esąs darbštus ir talentingas. Jis žino, kad giliai širdyje aš švelnus kaip avinėlis, be to, man prisiekė – jeigu suteiksiu jums šią galimybę, padovanosiąs man dėžę cigarrų. O kai Vidalis taip sako, tai man tas pat, kaip kad Mozė nusileistų nuo kalno su akmenine plokšte rankoje ir savo Apreiškimu. Žodžiu, kadangi dabar Kalėdos ir aš noriu, kad jūsų bičiulis visam laikui užsičiauptų, siūlau jums pradėti taip, kaip pradeda didvyriai: nepaisyti jokių audrų.

– Labai jums dėkoju, done Basilijau. Prisiekiu, kad nesigailėsite...

– Neskubėkit, vaicine. Beje, ką manote apie besaikį ir padriką prieviksmių ir būdvardžių vartojimą?

– Kad tai gėda, jų vartojimą turėtų sunorminti baudžiamasis kodeksas, – atsakiau su karingo atsivertėlio įsitikinimu.

Donas Basilijus pritariamai linktelėjo.

– Puiku, Martinai. Jūs turite aiškius prioritetus. Išgyvena tie šio amato atstovai, kurie turi prioritetus, bet ne principus. O štai ir planas. Sėskit ir dėkitės į galvą, nes dusyk nekartosiu.

Planas buvo toks. Dėl priežasčių, kurių donas Basilijus nesiteikė išsamiau paaiškinti, paskutinis sekmadieninio laikraščio puslapis, tradiciškai skiriamas trumpam apsakymui ar kelionių apybraižai, paskutinę minutę liko tuščias. Todėl buvo numatyta spausdinti patriotinės pakraipos ir uždegančio lyrizmo kupiną tekstą apie viduramžių Katalonijos riterius, savo žygdarbiais išgelbėjusius – giesmelė buvo gerokai pabodusi – krikščionybę ir visa, kas likę padoraus šiame pasaulyje, pradedant Šventąją žemę ir baigiant Ljobretrato žiotimis. Nelaimei, tekstas nebuvo parašytas laiku, arba, kaip spėjau, donas Basilijus nenorėjo jo spausdinti. Ir mes, likus šešioms valandoms iki paskutinio termino, galėjome jį pakeisti tik reklama per visą puslapį, liaupsinančia banginio ūsų korsetus, neva padedančius išsaugoti dailias šlaunis ir neleidžiančius susidaryti riebalų ringėms. Iškilus tokiai dvejojei, valdyba nutarė priimti iššūkį, paieškoti slaptų talentų čia pat redakcijoje ir, dideliame mūsų ištikimų skaitytojų pasitenkinimui,

išleisti laikraštį su keturių skilčių patrauklaus humanistinio turinio tekstu. Patikrintų talentų, į kuriuos buvo galima kreiptis, sąrašą sudarė dešimt pavardžių, bet, savaime aišku, tarp jų manosios nebuvo.

– Brangusis Martinai, taip susiklostė aplinkybės, kad nė vieno narsiojo riterio iš mūsų sąrašo dabar nėra arba jis mums nepasiekiamas. Todėl gresiančios katastrofos akivaizdoje nusprendžiau šią galimybę suteikti jums.

– Galite manimi pasikliauti.

– Done Edgarai Alanai Po, aš kliaujuosi tik penkiais puslapiais, spausdintais su dviem intervalais, ir norėčiau juos gauti po šešių valandų. Man reikia istorijos, o ne šnekų. Jei užsimanysiu išklaudyti pamokslo, nueisiu į Bernelių mišias. Atneškite man istoriją, kokios dar neskaičiau, o jei skaičiau, atneškite taip gerai parašytą ir papasakotą, kad net nepastebėčiau, jog esu kada nors ją skaitęs.

Jau ketinau eiti, kai donas Basilijus atsistojo, apėjo stalą ir uždėjo man ant peties leteną, didelę ir sunkią kaip priekalas. Ir tik tada, kai pamačiau jį iš arti, pastebėjau, kad jo akys šypsosi.

– Jeigu istorija bus padori, mokėsiu jums dešimt pesetų. O jeigu bus geresnė nei padori ir patiks mūsų skaitytojams, išspausdinsiu ir kitas.

– Ar bus dar kokių ypatingų nurodymų, done Basilijau? – paklausiau.

– Taip: nenuvilkit manęs.

*

Šešias valandas praleidau apimtas transo. Įsitaisiau prie stalo, kuris stovėjo redakcijos viduryje ir buvo skirtas Vidaliui – tam atvejui, jei jam užteiktų aikštis bent trumpam užsukti. Kambarys buvo tuščias ir skendėjo tamsoje, dvokiančioje tūkstančių cigarečių dūmais. Akimirką užsi-merkiau ir įsivaizdavau lietaus užtvindytą miestą, užklotą juoda debesų marška, ir besislapstantį po šešėliais, su paslaptimi akyse ir kruvinomis rankomis žingsniuojantį vyrą. Nežinojau, nei kas jis, nei nuo ko bėga, bet per tas šešias valandas jis tapo mano geriausiu draugu. Įdėjau lapą į rašomąją mašinėlę ir nieko nelaukdamas pasistengiau išspausti viską,

ką savyje nešiojau. Grūmiausi su kiekvienu žodžiu, kiekvienu sakiniu, kiekvienu posakiu ir kiekviena raide, tarsi jie būtų paskutiniai, kuriuos parašysiu. Rašiau ir vėl perrašiau kiekvieną eilutę, tarsi nuo jų būtų priklausiusi mano gyvybė, paskui viską perrašiau dar kartą. Draugiją man palaikė tik nesiliaujantis mašinėlės tarškėjimas, aidu atsimušantis kambario prietemoje, ir didžiulis laikrodis, skaičiuojantis iki aušros likusias minutes.

*

Apie šeštą ryto ištraukiau paskutinį lapą iš mašinėlės ir atsidusau visiškai išsekęs. Smegenys dūzgė lyg vapsvų lizdas. Išgirdau lėtus, sunkius dono Basilijaus žingsnius – pakirdęs iš įprastinio trumpo pogulio, jis nekubėdamas artėjo prie manęs. Surinkau ir padaviau jam lapus, nedrįsdamas susitikti jo žvilgsnio. Donas Basilijus atsisėdo prie gretimo stalo ir uždegė naktinę lempą. Jo akys perbėgo tekstu, neišduodamos jokio jausmo. Tada akimirką padėjo cigaretę ant stalo krašto ir žiūrėdamas į mane perskaitė pirmąją eilutę:

– Miestą apgaubia naktis, o gatvėse tarsi prakeiksmo tvaikas sklendo parako kvapas.

Donas Basilijus žvilgtelėjo į mane, ir aš išspaudžiau šypsena pro sukąstus dantis. Netaręs nė žodžio, jis atsistojo ir išėjo su mano apsakymu rankoje. Mačiau, kaip žingsniuoja į savo kabinetą ir uždaro duris. Stovėjau priblokštas, nežinodamas, ką daryti – bėgti ar laukti mirties nuosprendžio. Po dešimties minučių, kurios man prilygo dešimčiai metų, redaktoriaus pavaduotojo kabineto durys atsidarė ir per visą redakciją nugriaudėjo kurtinantis dono Basilijaus balsas.

– Martinai. Malonėkit čionai.

Slūkinau kaip įmanoma lėčiau, kas žingsnis vis labiau gūždamasis ir po kelis centimetrus susitraukdamas, kol atėjo akimirka, kai turėjau parodyti veidą ir pakelti akis. Donas Basilijus šaltai stebėjo mane su baisiuoju raudonu pieštuku rankoje. Pabandžiau nuryti seilę, bet burna buvo sausa.

Donas Basilijus paėmė lapus ir padavė man. Pasiėmiau juos ir žengiau durų link taip greitai, kaip tik galėjau, tardamas sau, kad visada įstengsiu susirasti batų valytojo vietą „Kolumbo“ viešbučio vestibulyje.

– Nuneškit šitą į spaustuve, tegu surenka, – pasigirdo balsas man už nugaros.

Atsigrėžiau pamanęs, kad kažkas nutarė iš manęs žiauriai pasityčioti. Donas Basilijus ištraukė stalčių, atskaičiavo dešimt pesetų ir padėjo ant stalo.

– Čia jums. Patariu nusipirkti kitą eilutę, jau ketverius metus matau jus su ta pačia ir ji vis tiek šešiais dydžiais jums per didelė. Jei norit, galite nueiti pas poną Pantaleonį, Eskudeljero gatvės siuvėją. Pasakykit, kad nuo manęs. Jis mielai jus aptarnaus.

– Labai ačiū, done Basilijau. Būtinai nueisiu.

– Ir parašykit man kitą apsakymą, panašų į šitą. Duodu jums savaitę. Tik neužmikit. Ir šį kartą pasistenkit, kad būtų mažiau numirėlių, nes šiuolaikiniam skaitytojui patinka saldžiai jausmingos pabaigos su žmogaus dvasios didybės pergale ir kitomis nesąmonėmis.

– Taip, done Basilijau.

Redaktoriaus pavaduotojas man padavė ranką, ir aš ją paspaudžiau.

– Sėkmingo darbo, Martinai. Pirmadienį noriu jus matyti prie Chun-sedos stalo, dabar jis jūsų. Patikiu jums įvykių kroniką.

– Aš jūsų nenuvilsiu, done Basilijau.

– Ne, jūs manęs nenuvilsit. Anksčiau ar vėliau mane paliksit. Ir gerai padarysit, nes jūs ne žurnalistas ir niekad juo nebūsit. Bet dar nesat ir detektyvinių romanų autorius, nors pats manote kitaip. Padirbėkit čia kurį laiką, ir mes jus pamokysime keleto dalykėlių, kurių niekada nebus per daug.

Tą akimirką pamiršau budrumą ir mane užplūdo toks dėkingumo jausmas, kad panorau tą didelį vyrą išbučiuoti. Tačiau donas Basilijus, vėl užsidėjęs savo rūsčiąją kaukę, įsmeigė į mane kandų žvilgsnį ir parodė duris.

– Tik jau prašau be švelnybių. Išeidamas uždarykit duris. Iš lauko pūsės, žinoma. Ir linksmų Kalėdų.

– Linksmų Kalėdų.

*

Kitą pirmadienį, kai atėjęs į redakciją ketinau pirmą kartą atsisėsti prie savo stalo, pamačiau ant jo kaspinu perrištą pilko popieriaus voką ir savo pavardę, išspausdintą ta pačia mašinėle, kurią barškinau daugybę metų. Voke radau sekmadieninį laikraščio numerį su įrėminta mano istorija ir raštelį:

*Tai tik pradžia. Po dešimties metų aš būsiu mokinys, o tu mokytojas.
Tavo bičiulis ir kolega Pedras Vidalis.*

Mano literatūrinis debiutas ištvėrė kovos krikštą, ir žodžio besilaukiantis donas Basilijus suteikė man galimybę išspausdinti dar kelis tokio pat stiliaus apsakymus. Valdyba greitai nusprendė, kad mano stulbinama karjera kas savaitę turėtų išsilieti kūrinium, – žinoma, tuo pat metu, kai darbuojusi redakcijoje, ir už tokį pat atlyginimą. Apkvaitęs nuo tuštybės ir išsekimo, dieną peržiūrėdavau savo kolegų tekstus ir probėgšmais kurpdavau nesibaigiančias vietas įvykių ir kraupių nusikaltimų apžvalgas, kad naktį galėčiau vienas redakcijos kambaryje rašyti savo tęstinį kūrinį. Toji bizantiška melodrama, pavadinta „Barselonos paslaptys“, kurią jau seniai svajoju parašyti, buvo tikras gėdos kokteilis, suplaktas iš Aleksandro Diuma ir Bramo Stokerio, ir, aišku savaime, iš Eženo Siu ir Fevalio. Miegodavau tris valandas per parą ir atrodžiau taip, tarsi būčiau ją praleidęs karste. Vidalis, niekada nepatyręs tokio alkio, kuris neturi nieko bendra su skrandžiu ir ėda žmogų iš vidaus, buvo tos nuomonės, kad aš deginu smegenis, ir, jeigu taip elgsiuos toliau, pasilaidosiu nė nesulaukęs dvidešimties. Donas Basilijus, kurio mano darbštumas nė kiek nejaudino, turėjo kitų priežasčių būti santūrus. Kiekvieną mano skyrių jis spausdino nenoromis, jausdamasis nesmagiai, nes jie atrodė jam pernelyg patologiški, o aš tik apgailėtinais švaistęs savo talentą abejotino skonio temoms ir siužetams.

*

„Barselonos paslaptys“ greitai pagimdė naują serijinių romanų žvaigždutę, tokią *femme fatale*, kokią tik gali įsivaizduoti septyniolikmetis

jaunuolis. Chlojė Permanjer buvo tamsioji visų vampyrų princesė. Ne tik stulbinamai protinga, bet ir tikra klastūnė, visada vilkinti madingais plonytėlaičiais gundančiais apatiniais, ji buvo mįslingojo Baltazaro Morelio, nusikaltėlių pasaulio valdovo, meilužė ir kairioji ranka. Baltazaras Morelis gyveno požemyje, prigrūstame robotų ir šurpių relikvijų, o patekti į jį galėjai tik pro slaptą įėjimą po Gotikos kvartalo katakombomis išraustu tuneliu. Savo aukas Chlojė dažniausiai pribaidavo sugundžiusi hipnotiniu šokiu: pirmiausia nusimesdavo visus drabužius, paskui pabučiuodavo jas užnuodytais lūpų dažais, jie paralyžiudavo visus raumenis, ir auka tyliai uždusdavo, o pati Chlojė, pirma išgėrusi aukščiausios klasės *Dom Pérignon* vyne ištirpintų priešnuodžių, žiūrėdavo jai į akis. Chlojė ir Baltazaras turėjo savo garbės kodeksą – žudydavo tik visuomenės atmatas, valydamį pasaulį nuo žudikų, šliužų, veidmainių, užkietėjusių bukalgių ir visokiausių kvailių, kurie, prisidengę vėliavomis, dievais, kalbomis, rasėmis ir kitokiu mėšlu, kuriuo dangstė savo pavydą ir miesčioniškumą, darė šį pasaulį apgailėtiniausia buveine kitai žmonijos kartai. Chlojė ir Baltazaras man buvo tikri didvyriai, kaip ir visi maištininkai. Donui Basilijui, kurio literatūrinį skonį išugdė ispanų aukso amžiaus poezija, visa tai atrodė pabaisiška beprotybė, bet matydamas, kad mano istorijos gerai skaitomos, nors ir nenoromis, jautė man simpatiją, kentė mano užgaidas, teisindamas jas jaunystės įkarščiu.

– Jūs turite daugiau išmonės nei gero skonio, Martinai. Jus kankinanti patologija turi pavadinimą: *grand guignol**. Bet dramai tai tas pat, kas kiaušiams – sifilis. Galbūt šią ligą pasigauname maloniai, bet paskui viskas ima riedėti pakalnėn. Jums reikėtų skaityti klasikus ar bent Benitą Peresą Galdosą, mūsų didįjį realistą, kad pasisemtumėte tauresnio literatūrinio įkvėpimo.

– Bet skaitytojams mano istorijos patinka, – atsimušdavau.

* Čia: didysis cirkas (*pranc.; čia ir toliau – vertėjo pastabos*).

– Tai ne jūsų nuopelnas. Tai pragaistingos ir apskaičiuotos lenktynės – kad asilą ištiktų katatonija, kartais užtenka vienos pastraipos. Kada jūs pagaliau vieną kartą subręsit ir liausitės žiaumojęs uždraustą vaisių?

Apsimetęs atgailaujančiu nusidėjėliu, aš jam pritariau, bet slaptose liūliavau tuodu uždraustus žodžius, *grand guignol*, tardamas sau, kad kiekvienas reikalas, net lengvabūdiškiausias, turi turėti savo didvyrį, kuris apgintų jo garbę.

*

Buvau bepradedęs jaustis laimingiausias iš visų mirtingųjų, bet netrukus pastebėjau, jog kai kuriuos kolegas trikdo, kad jaunėlis, oficialusis redakcijos talismanas, ėmė žengti pirmuosius žingsnius literatūros pasaulyje, kai jų pačių troškimai ir literatūrinės ambicijos metų metus nyksta pilkoje vargo skaistykloje. Tai, kad laikraščio skaitytojai godžiai skaito ir palankiai vertina tuos kuklius apsakymus labiau nei kuriuos kitus tekstus, išspausdintus laikraštyje per pastaruosius dvidešimt metų, tik dar labiau juos siutino. Vos per kelias savaites pamačiau, kaip tie, kuriuos iki tol laikiau savo vienintele šeima, dėl įžeisto išdidumo virto priešiška nusiteikusia teisėja: liovėsi su manimi sveikintis, kalbėti ir nepraleisdavo progos už nugaros šmeižti pagiežos ir paniekos kupiniais žodžiais. Mano lemtos, nepaaiškinamos sėkmės laurai buvo priskiriami Pedrui Vidaliui bei kvailiams, nieko neišmanantiems prenumeratoriams ir liaudies sąmonėje paplitusiam įsitikinimui, kad sulaukti šiokios tokios sėkmės kurioje nors profesinėje veikloje gali tik neišprusę, jokių nuopelnų neturintys žmonės.

*

Matydamas, kaip nelauktai bjauriai pasisuko įvykiai, Vidalis mėgino pakelti man ūpą, bet ėmiau nujauti, kad mano dienos redakcijoje suskaičiuotos.

– Pavydas – vidutinybių religija. Jis suteikia jiems jėgų, atliepia iš vidaus juos graužiantį nerimą, galiausiai supūdo jų sielą ir leidžia pateisinti

miesčioniškumą ir gobšumą, ir jie ima tikėti, kad dorybės ir dangaus vartai atsivers tik tokiems kaip jie. Jie eina per gyvenimą nepalikdami jokio pėdsako, tik suktus ketinimus pažeminti, pašalinti ir, jeigu įmanoma, sunaikinti tuos, kurie jau vien savo kitonišku gyvenimu parodo jų dvasios ir proto menkumą bei ištižimą. Laimingas tas, kurį aploja kvailiai, nes jo siela niekada jiems nepriklausys.

– Amen, – pritardavo donas Basilijus. – Jeigu nebūtumėte gimęs turtingas, būtumėt galėjęs tapti kunigu. Arba revoliucionieriumi. Po tokių pamokslų net vyskupas būtų priverstas atsiklaupyti ant kelių ir atgailauti.

– Juokitės, kiek tik norit, – karštai ginčydavausi. – Bet kol kas jie nepakenčia tik manęs.

*

Tačiau, nepaisant priešiško ir pavydo, kurių sulaukdavau dėl savo pastangų, liūdna tikrovė buvo tokia, ir, nors buvau kupinas populiaraus rašytojo ambicijų, mano atlyginimas leido šiaip taip gyvalioti, nusipirkti daugiau knygų, nei turėdavau laiko jas perskaityti, ir išsinuomoti varganą kambarėlį pensione, visų užmirštame skersgatvyje šalia Princesės gatvės. Pensioną laikė dievota galisė, kuri atsiliepdavo šaukiama donjos Karmen vardu. Donja Karmen reikalavo santūrumo, o paklodes keisdavo kartą per mėnesį, todėl gyventojams patardavo nepasiduoti onanizmo pagundoms ar gultis į lovą nešvariais drabužiais. Tačiau ir taip nebuvo reikalo drausti gražiajai lyčiai lankytis kambariuose: net grasinama mirtimi jokia moteris visoje Barselonoje nebūtų sutikusi kelti kojos į šią landynę. Ten įsisąmoninau, kad gyvenime beveik viską galima užmiršti, pradedant kvapais, ir jeigu šiame pasaulyje ko nors troškau, tai tik nepadvėsti tokioje vietoje kaip ši. Nevilties valandomis, kurių buvo daugiausia, sakydavau sau, kad išsikapanoti iš šios skylės anksčiau, nei mane pasiims džiova, gali padėti literatūra, o jeigu kam dėl to sopa širdį ar kiaušius, tegu pasikaso juos nors su grėbliu.

Sekmadieniais, kai ateidavo mišių metas ir donja Karmen išdūlindavo į kassavaitinį susitikimą su Aukščiausiuoju, naudodamiesi proga pensiono gyventojai sugužėdavo pas visų seniausiąjį, tokį vargšėlį Heliodorą, kuris jaunystėje svajojo tapti matadoru, o tapo tik koridų komentatoriumi ir Paminklo aikštės saulėtotosios pusės pisuarų valytoju.

– Bulių kovos menas mirė, – postringaudavo jis. – Šiandien jis tapo tik gobšių gyvulių augintojų ir besielių toreadorų verslu. Publika nebemoka atskirti spektaklio neišmanėliams nuo pagal taisykles atlikto darbo, ji geba įvertinti tik žinovai.

– Ak, done Heliodorai, jeigu tik jums būtų buvę leista pasirinkti, dabar viskas būtų kitaip.

– Todėl, kad mūsų šalyje visada laimi tik siaurapročiai.

– Jūs teisus.

Po dono Heliodoro savaitinio pamokslų ateidavo linksmybių valanda. Susigrūdę lyg dešros prie kambario langelio, pensiono gyventojai galėdavo matyti ir girdėti, kaip kriokia gretimo namo gyventoją Maruchita, praminta Paprika dėl nepaprastai aštrių žodelių ir apvalaus it saldusis ankštpipiris sudėjimo. Maruchita užsidirbdavo duonos kriaukšliui plaudama indus populiariuose restoranuose, bet sekmadienius ir bažnytinių švenčių dienas skirdavo savo draugužiui seminaristui, kuris atvažiuodavo traukiniu į miestą iš Manresos ir visu kūnu bei siela stengdavosi pažinti nuodėmę. Vieną dieną, kai pensiono bendrai lyg kreminiai pyragaičiai buvo prilipę prie mansardos lango, kad geriau pamatyti, kaip kilnojasi galingi Maruchitos sėdmenys, netikėtai pasigirdo durų skambutis. Kadangi neatsirado nė vieno savanorio, norinčio atidaryti duris ir prarasti gerą stebėjimo vietą, aš nusprendžiau neprisidėti prie žioplių choro ir nuėjau atidaryti durų. Jas atidaręs išvydau tokiai aplinkai neįprastą vaizdą. Visas švytintis, elegantiškas, kaip visada, pasipuošęs itališko šilko kostiumu, laiptų aikštelėje stovėjo ir šypsojosi pats donas Pedras Vidalis.

– Tebūnie šviesa! – sušuko jis ir nelaukdamas kvietimo žengė vidun.

Vidalis sustojęs apžvelgė svetainę, atstojančią šios lūšnos valgomąjį ir agorą*, ir su pasišlykštėjimu atsiduso.

– Verčiau eime į mano kampan, – pasiūliau.

Nusivedžiau jį į savo kambarį. Per sienas kiaurai girdėjosi šūksniai ir valiavimai, kuriais pensiono bendrabūviai džiaugsmingai sveikino kiekvieną Maruchitos erotinį numerį.

– Kokia linksma vieta, – nusistebėjo Vidalis.

– Done Vidali, dabar maloniai prašome į prezidento apartamentus, – pakviečiau savo svečią.

Mudu įėjome, ir aš uždariau duris.

Mestelėjęs akį į mano kambarį, Vidalis atsisėdo ant vienintelės kėdės, kurią turėjau, ir abejingai pažvelgė į mane. Buvo sunku įsivaizduoti, kokį įspūdį jam padarė mano kukli buveinė.

– Na, kaip? – paklausiau.

– Sužavėtas. Aš irgi norėčiau čia gyventi.

Pedras Vidalis gyveno viloje *Helius*, didžiuliam keturių aukštų name su bokšteliu, stovinčiame ant šlaito, per Pedralbesą besiropščiančio aukštyn Abatės Olset ir Panamos gatvių sankirtos link. Prieš dešimt metų namą jam padovanojo tėvas, vildamasis, kad sūnus pagaliau ateis į protą ir sukurs šeimą, bet Vidalis šį reikalą jau buvo gerokai užvilkinęs. Gyvenimas donui Pedrui nepašykstėjo daugybės talentų, tarp jų – ir paties svarbiausio: kiekvienu savo poelgiu ir kiekvienu žingsniu nuolat nuvilti ir įžeisti tėvą. Nieko gero nežadėjo ir sūnaus broliavimasis su tokiais nepageidaujamais tipais kaip aš. Prisimenu, kartą atnešęs savo globėjui kai kuriuos su laikraščiu susijusius popierius, su Vidalių klanu patriarchu netikėtai susidūriau vilos vestibulyje. Pamatęs mane, dono Pedro tėvas liepė man atnešti gazuoto vandens bei švarų skudurą ir išvalyti dėmę iš jo švarko atlapo.

* Senovės Graikijos polių tautos susirinkimas ir vieta, kur jis vykdavo.

Skaitykite likusius
508 iš **528** puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

Stulbinantis romanas „Angelo žaidimas“ – mistinis-psichologinis trileris apie pavojingas aistras tiems, kurie dievina Barseloną.

Šis romanas – antroji serijos „Pamirštų knygų kapinės“ knyga, kurią galima skaityti kaip stulbinantį individualų nuotyki, o galima – kaip „Vėjo šešėlio“ priešistorę. Tai intrigų kupinas mistinis pasakojimas, kurio veiksmas vyksta vingiuotose ir paslaptingoje Barselonos gatvėse XX-ojo amžiaus pradžioje.

Apleistame name Barselonos centre gyvenantis reporteris Davidas Martinas kuria mistines siaubo istorijas apie miesto požemius. Netrukus jis supranta, kad jo pasakojimai nėra vien vaizduotės kūrinys – užrakintame kambaryje namo gilumoje guli nuotraukos ir laišakai, kuriuose užsimenama apie paslaptinę ankstesnio šeimininko mirtį...

Persekiojamas nesėkmių, apsėstas meilės be atsako, jaunuolis neviltyje. Tačiau netikėtai jis gauna keistą pasiūlymą – turi parašyti nepaprastą knygą, kokios dar niekada niekas nėra sukūręs – jo kūrinys turi pakeisti mintis ir širdis.

Pradėjęs darbą Davidas supranta, kad tarp knygos ir šešėlių, kurie supa jo varganus namus, egzistuoja ryšys...

Nors kiekviena serijos knyga yra visiškai savarankiškas kūrinys, „Angelo žaidimas“ vėl nukelia mus į užburiančią, tamsią, gotikinę Barseloną bei Pamirštų knygų kapines ir panardina į kvapą gniaužiantį, kupiną intrigų, romantikos ir pavojų nuotyki. Svaiginančiame paslaptių labirinte į meistrišką istoriją susilieja knygų magija, aistra, draugystė, meilė ir tragedija.

„Angelo žaidimas“ tapo greičiausiai parduodama knyga Ispanijos leidybos istorijoje, o jos autorius, Barselonoje gimęs Carlosas Ruizas Zafónas, nuo 2001 m., kai buvo išleistas romanas „Vėjo šešėlis“, tapo populiariausiu šių laikų ispanų rašytoju pasaulyje.

**TAIP PAT
SKAITYKITE**

INTRIGUOJANTIS ROMANAS TIKRAM BARSELONOS IR KNYGŲ MYLĖTOJUI

Jeigu jus traukia mistinės ir paslaptingos istorijos, būtinai turite perskaityti Carloso Ruizo Zafóno „Angelo žaidimą“ ir kitas serijos knygas.

OBUOLYS
nuo 2004

#obuolys.lt

ISBN 978-609-484-341-9

9 786094 843419

www.obuolys.lt

Knygos pigiau, idomybės ir ištraukos nemokamai

KITI FORMATAI:

Audio
knyga

Elektroninė
knyga

Vietos nuotraukos detalė © Shutterstock

Šiuos žingsnius yra greitas